

de ernst een
ristelijke fi-
ar het einde
Lehtovaara
nheid een
rwt. Het li-
waarschijn-

as a feather,
r tussen we-
rijl de dame
met het re-
e verwijzin-
ger vaak gis-
htovaara en
erken.

et omdat je
het niet be-
as an apple
arop er met
gesprongen,
nbolen zelf.
lijven, heeft
de voorstel-
kers hoop je
n de symbo-
ren doet de
et, daarvoor
nderzoeksfa-
n plaats van
n te steken.

A small guide on how to treat your lifetime companion

Jan Martens / Frascati. De voorstelling is te zien in zijn double bill 'To love duets', op 5/12 in De Warande, Turnhout, op 7/12 in De Werft, Geel, en op 8/12 in Ter Vesten, Beveren. Meer data: www.janmartens.com

★★★★☆

Je moet het de jonge makers wel meegeven: ze zijn goed in het verzinnen van lange titels. De Belg Jan Martens heeft onder-tussen een handvol voorstellingen op de teller. *A small guide on how to treat your lifetime companion* is een voorstelling uit 2011, maar binnenkort gaat Martens op tournee met de nieuwe double bill *To love duets*, waar deze choreografie deel van uitmaakt.

Martens is ambitieus. Hij wil met zijn voorstellingen iets toevoegen aan de canon over de liefde. Een choreografie in een mijnenveld is waarschijnlijk veiliger, want achter elke dansfrase schuilt het gevaar van het cliché en de déjà-vu.

Het duet *A small guide on how to treat your lifetime companion* duurt amper een halfuur maar Martens zegt woordenloos alles wat gezegd moet worden over de liefde: dat ze hard is, dat ze zacht is, dat het

gedeeld geluk is, dat het eenzame pijn is. Martens doet dat op een ontwapenende manier die zowel de onervaren jongelingen als de ervaren ouderlingen in de zaal niet onbewogen laat.

Zo brengen een jonge vrouw (Steefka Zijlstra) en een jonge man (Jan Martens) in vijf korte fragmenten - 'gebaseerd op de film *5x2* van François Ozon' - de verschillende fases in een relatie. Van onwennig tasten tot hard vrijen, van elkaar vinden tot elkaar verliezen. De bewegingen zijn zacht in hun onvolledigheid, zoals een omhelzing die op een prachtige manier blijft hangen in een choreografie van armen. Maar de bewegingen zijn ook pijnlijk hard in hun onverbloemdheid, zoals wanneer Martens en Zijlstra met hun blote buiken tegen elkaar ploffen. Een opgewonden geluid in de oren van de gevorderde plompzakker, maar na een paar minuten heeft het meer weg van een marteling, met hun rode huid na afloop als bewijs.

Martens' choreografie is alles wat je van een jonge maker verlangt: energiek en toch kwetsbaar, herkenbaar en toch persoonlijk. Het mooiste bewijs dat vertrekken vanuit een emotie soms tot een beter concept leidt dan de verheerlijking van een abstract idee.

SARAH VANKERSSCHAEVER